

3. Специализированное интернет-издание [Электронный ресурс] Режим доступа: <http://www.pharmstandart.com.ua>, 02.03.2018 г.

4. Джон Дейли. Эффективное ценообразование - основа конкурентного преимущества = Pricing for Profitability: Activity-Based Pricing for Competitive Advantage. — М.: «Вильямс», 2003. — С. 304. — ISBN 0-471-41535-9.

Ходзицька В.В.

к.е.н., доцент,

кафедра обліку і оподаткування,

ДВНЗ «Київський національний економічний

університет імені Вадима Гетьмана»

АНАЛІТИЧНІСТЬ НАПРЯМІВ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНИМИ КОРПОРАЦІЙНИМИ СТРУКТУРАМИ: ПЛАН BEPS

Світовий бізнес розвивається в умовах посилення контролю з боку державних органів, одним з основних інструментів якого є податки. Відрахування до бюджетів різних рівнів є наріжним каменем діяльності будь-якої компанії, особливо української. В сучасних умовах рівень податкового навантаження вітчизняних суб'єктів господарювання є достатньо високим, тому розробка особливої стратегії обліку та управління відрахуваннями є складним і трудомістким процесом. Значне місце в податковій системі різних країн займає податок на прибуток, який є прямим податком.

Податок на прибуток корпорацій (корпоративний податок) є основним податком з юридичних осіб в світі. Він одержав широке поширення в зв'язку з розвитком підприємництва, заснованого на пайовій участі. Обкладаються податком тільки юридичні особи, утворені двома чи більш учасниками і здійснюючі діяльність, спрямовану на одержання прибутку.

Підприємства, що не здійснюють комерційну діяльність і не нагромаджуючі доходи, а, що розподіляють їх у відповідності зі статутом, не обкладаються податком на прибуток. У сферу дії даного податку також не включаються підприємства, що здійснюють комерційну діяльність, але засновані на індивідуальній (сімейній) власності. Доходи власників цих підприємств, як правило, обкладаються прибутковим податком.

У більшості країн ставка податку на прибуток пропорційна або носить помірковано прогресивний характер. Прогресія порозумівається тим, що для заохочення малого і середнього бізнесу, що має невеликі прибутки, установлюють відносно невисокі ставки податку, що східчасто зростають при росту суми прибутку до основної ставки. Слід зазначити, що для юридичної особи - платника податку на прибуток - має значення не тільки ставка податку, але і порядок

визначення податкової бази, що розраховується з урахуванням галузевої приналежності, виду діяльності і законодавчо встановлених податкових пільг.

Головною рисою податку на прибуток корпорацій є система інвестиційних податкових пільг, що дозволяють звільняти від оподаткування ту частину прибутку, що йде на інвестиції, модернізацію виробництва і науково-технічних розробок. Закордонні країни стали активно використовувати пільги при оподаткуванні прибутку корпорацій у 1950-1970-і рр. Переважний розвиток одержали системи пільг, що стимулюють приплив інвестицій у пріоритетні галузі. Це такі пільги, як:

- установа менш прогресивних ставок податку на прибуток корпорацій у порівнянні зі ставками прибуткового податку для фізичних осіб;
- прискорена амортизація основного капіталу;
- інвестиційний податковий кредит для стимулювання вкладень у розширення і модернізацію виробництва і НДОКР;
- звільнення від податків інвестиційних і науково-дослідних витрат, а також повне чи часткове звільнення від податку інвестицій в окремих пріоритетних галузях (авіа - і автомобілебудування, електроніка та ін.);
- пільги для виробників експортних товарів. [2]

У багатьох країнах можливість розбіжності фактичної і податкової амортизації закріплена законодавчо. При використанні системи прискореної амортизації розрахунок здійснюється по методу зменшеного залишку: виходячи з установленої норми амортизації і залишкової балансової вартості основного капіталу. Цей метод став найбільш розповсюдженим варіантом прискорених амортизаційних списань.

У США, наприклад, з реформи 1986 р. податок на прибуток корпорацій став вноситися східчасто. Так, за перші 50 тис. дол. прибутку сплачується 15 %, за наступні 25 тис. дол. - 25 % і на суму, що залишилася, вступає в дію основна ставка - 34 %. [3]

Крім того, одержали розвиток пільги, що стимулюють ризикові інвестиції венчурних фірм. Для заохочення кредитування таких фірм, обкладання доходів від приросту капіталу здійснюється за тими ж ставками, що і прибуткове оподаткування громадян.

У європейських країнах банкам дозволяється списувати на витрати частина прибутку, що направляється в резервні фонди, створені по страхуванню ризикових операцій і на випадки неповернення кредитів.

Одержала розвиток система податкових пільг для знову створених корпорацій. Протягом перших 1-3 років роботи компанії чи цілком частково звільняються від сплати корпоративного податку, а потім податкова ставка зростає поступово, у міру збільшення терміну діяльності - застосовується система покриття збитків компанії за рахунок раніше отриманих прибутків чи за рахунок її майбутніх прибутків. У першому випадку з отриманої протягом декількох

попередніх років із прибутку віднімаються втрати поточного року, тобто збитки переносяться назад, у результаті чого раніше виплачені суми податку компенсують поточні податкові платежі і дозволяють їх істотно скорочувати. В другому випадку збитки поточного року віднімаються з планованого майбутнього прибутку компанії; - розширена система податкового кредитування витрат на професійну підготовку і підвищення кваліфікації персоналу. З оподатковуваного прибутку чи суми податку фірмам дозволено віднімати визначений відсоток суми приросту витрат на підготовку, перепідготовку і підвищення кваліфікації кадрів.

Активізація міжнародної економічної діяльності, розвиток інтеграційних процесів, особливо в другій половині ХХ ст., об'єктивно зажадали уніфікації податкових систем і насамперед системи корпоративного оподаткування, що могла б забезпечити вільний рух капіталів. Вільний рух капіталів вимагає виконання двох умов, а саме: забезпечення нейтрального підходу до переміщення доходів із країни в країну й усунення подвійного оподаткування при їхньому переміщенні.

Таким чином, для реалізації принципу податкової нейтральності важлива уніфікація систем оподаткування нерозподіленого і розподіленого прибутку компаній. В даний час оподаткування тієї частини прибутку, що підлягає розподілу між акціонерами у вигляді дивідендів, у різних країнах здійснюється по-різному. Отримані дивіденди¹ підпадають під дію прибуткового податку з фізичних осіб, у результаті чого та сама сума може двічі обкладатися податком: спочатку корпоративним як частина прибутку, а потім особистим прибутковим податком як доход акціонерів.

Список використаної літератури

1. Prafula F. International taxation of MNCs (2002) / Fernandes Prafula, Pope Jeff // Revenue Law Journal. – Volume 12, Issue 1 [Electronic resource]. – Mode of access: <http://epublications.bond.edu.au/cgi/viewcontent.cgi?article=1132&context=rlj>
2. Libman A. International Experience of Tax Optimization – The Role of Tax Competition and Offshores in Global Economy Alexander Libman // MPRA, 2004 [Electronic resource]. – Mode of access : http://mpra.ub.uni-muenchen.de/17042/1/MPRA_paper_17042.pdf
3. Carroll B. The changing headquarters landscape / Bob Carroll, Kevin Bloomfield // FOR Fortune Global 500 [Electronic resource]. – Mode of access : [http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-the-changing-headquarters-landscape-for-fortuneglobal-500-companies/\\$FILE/EY-the-changingheadquarterslandscape-for-fortune-global-500-companies.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-the-changing-headquarters-landscape-for-fortuneglobal-500-companies/$FILE/EY-the-changingheadquarterslandscape-for-fortune-global-500-companies.pdf)